

Opas hautajaisjärjestelyihin

Iin seurakunta

Sinulle surussa	2
Hautajaisjärjestelyt.....	3
Hautauslupa	3
Suruliputus	4
Hautausmaa ja hautapaikka	4
Hautustoimisto.....	4
Kuolinilmoitus	5
Hautajaiset	5
Hautaan siunaaminen	5
Hautaan siunaamisen kaava	6
Hautajaisissa yleisesti käytettyjä virsiä mm.	6
Hautaan saatto	8
Tuhkaaminen ja maahan kätkeminen	9
Muistotilaisuus	10
Kirkkoon kuulumattoman hautajaiset	10
Hautajaisten jälkeen	11
Haudan peruskunnostus.....	11
Hautamuistomerkit.....	11
Hautakiven asentamisesta sopiminen.....	11
Hautojen hoito	12
Mistä apua suruun?	12
Yhteystietoja:	13
Hautajaisjärjestelyt ja virkatodistukset	13
Siunaus ja muistotilaisuuspaikat:	14
Kirkot	14
Seurakuntatalot	14
Hautausmaat	14
Muistilista hautajaisten järjestelyyn	15

Sinulle surussa

Olet menettänyt läheisesi. Hänen kuolemansa voi koskettaa ja järkyttää sinua syvästi. Vaikka olit ehkä osannut odottaa kuolemaa, se saattoi silti tulla yllätyksenä. Kuoleman herättämiin ajatuksiin ja tunteisiin et voinut valmistautua.

Suru on ihmisen terve ja luonnollinen tapa kohdata menetys. Jokaisella ihmisellä on oma tapansa surra. Jonkun on helppo itkeä, toisella itkun aika tulee myöhemmin. Surun kestoa, syvyyttä ja sen vaatimaa aikaa ei voida ennakoida. Ole surussasi itsellesi armollinen ja kunnioita tunteitasi.

Seurakuntasi haluaa tämän kirjasen avulla auttaa sinua siunaustilaisuuden, hautauksen ja muiden kuolemaan liittyvien käytännön asioiden järjestelyissä. Ne ovat läheistenne tapa osoittaa vainajalle rakkauttanne ja kunnioitustanne sekä ottaa huomioon hänen tahtonsa. Voitte tehdä kaikki järjestelyt kiireettömästi ja yhdessä seurakunnan työntekijöiden kanssa.

Kristillinen hautaan siunaaminen ja hautauskäytännöt kertovat jo itsessään kristillisen seurakunnan uskosta. Kuolema ei ole kaiken loppu, vaan portti Jumalan iankaikkiseen elämään. Jeesus Kristus, Vapahtajamme, voitti kuoleman ylösnousemisellaan ja valmisti tien valtakuntaansa. Kristittyinä saamme luottaa Raamatun lupauksiin siinä, että kuoleman rajan takana on jo monia rakkaita meitä odottamassa.

Jeesus sanoo:

”Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.”

Joh. 11:25–26

Hautajaisjärjestelyt

Hautajaisjärjestelyt käynnistyvät ottamalla yhteyttä Iin seurakunnan kirkkoherranvirastoon sekä yksityiseen hautaustoimistoon.

Iin seurakunta

Kirkkoherranvirasto

Puistotie 3

91100 Ii

p. 040 8480 078

avoinna ma-ti 9–14, ke-to 9–12, pe suljettu

ii.seurakunta@evl.fi

Kirkkoherranvirastossa sovitaan hautaan siunaamisen tai uurnan laskun aika ja paikka, siunauksen toimittava pappi ja kanttori, muistotilaisuuden paikka, sanomakellojen soitto sekä vainajan muistaminen jumalanpalveluksessa. Samalla sovitaan hautapaikasta ja haudanpeittämisestä. Hautaan siunaaminen voi tapahtua kirkossa, haudalla tai vainajan kotona.

Hautauslupa

Hautaaminen edellyttää lääkärin allekirjoittamaa hautauslupaa. Kun ihminen kuolee sairaalassa tai muussa laitoksessa, omaiset saavat hautausluvan hoitavalta lääkäriltä. Kotona tapahtuneen kuoleman selvittäminen hautausluvan saamiseksi käynnistyy yhteydenotolla lääkäriin tai terveyskeskukseen. Kuoleman tapahduttua tapaturmaisesti poliisi ottaa yhteyttä omaisiin sekä tarvittaessa opastaa järjestelyissä. Kuolemansyyn selvittyä omaiset toimittavat hautausluvan Iin seurakunnan kirkkoherranvirastoon. Lähiomainen saa halutessaan tiedon vainajan kuolinsyystä lääkäriltä tai tilastokeskuksesta. Seurakunnalle ei tule tietoa kuolinsyystä.

Suruliputus

Kuolinpäivänä vainajan kotitalon lippu pidetään puolitangossa vuodenajan mukaisesti liputusajan loppuun. Usein myös työpaikalla liputetaan. Suomen lippu nostetaan puolitankoon viemällä lippu ensin ylös ja laskemalla se sitten kolmanneksen verran alaspäin. Hautauspäivänä on tapana liputtaa vainajan kodissa ja muistotilaisuuspaikassa. Siunaustilaisuuden päätyttyä nostetaan lippu kokosalkoon. Myös virallisena liputuspäivänä suruliputetaan.

Hautausmaa ja hautapaikka

Iin seurakunnalla on 1.1.2018 alkaen viisi hautausmaata: Kruununsaaren hautausmaa Iissä, Olhavan hautausmaa, Kuivaniemen hautausmaa, Oijärven hautausmaa sekä Jakkukylän hautausmaa.

Haudassa voi olla yksi tai useampi vierekkäinen hautapaikka. Yhdessä arkkuhautapaikassa on yksi hautasija ja kahdeksan uurnahautasijaa. Yhden arkkuhautapaikan hautaoikeuden hallinta-aika on 50 vuotta. Haudan hautaoikeuden hallinta-ajan päätyttyä tulee hallinta-aikaa jatkaa pyytämällä.

Hautapaikka-, hautaus- ja tuhkausksumaksut päätetään vuosittain.

Hautapaikka on ilmainen Iiläisille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Hautapaikka on ilmainen tietyin perustein myös niille, joille Sota-arkisto on myöntänyt todistuksen. Lisäksi edellä mainittujen puoliset ja sotaesket saavat hautapaikan veloitusetta.

Hautaustoimistot

Hautaustoimistossa sovitaan arkusta tai uurnasta sekä vainajan kuljetuksesta.

Kuolinilmoitus

Läheisen kuolemasta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä. Ennen hautausta julkaistulla ilmoituksella tiedotetaan kuolemasta ja esitetään kutsu siunaustilaisuuteen. Ilmoitus on mahdollista julkaista myös hautauksen jälkeen, jolloin voidaan samalla kiittää osanotosta. Ilmoituksen voi käydä laatimassa sanomalehden asiakaspalvelussa tai heidän internet -sivuston kautta.

Kuolinilmoitus sisältää tavallisesti tiedon vainajan perhesuhteista (esim. mieheni, tyttäremme jne.) ja ammatista tai arvonimestä. Näitä seuraa vainajan koko nimi, syntymäaika ja -paikka sekä kuolinaika ja -paikka. Koska kuolinilmoituksella on tiedotuksen luonne, omaiset voidaan mainita koko nimellä. Ilmoitukseen voi liittää raamatunlauseen, virrensäkeistön tai muun sopivan tekstin. Jos kuolinilmoituksessa on kutsu siunaus- ja muistotilaisuuteen, niiden aika ja paikka kerrotaan selvästi.

Hautajaiset

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaaminen on kirkollinen toimitus. Siinä omaiset osoittavat kunnioitusta, huolenpitoa ja surua menetettyään läheisen ja rakkaan ihmisen. Toimituksen sisältö koostuu raamatunluvusta ja rukouksesta, puheesta ja siunaussanoista sekä virsistä ja mahdollisesta muusta musiikista.

On tärkeää, että vainajan omaiset keskustelevat papin kanssa hyvissä ajoin ennen hautauspäivää. Keskustelussa on syytä puhua muun muassa vainajan elämänvaiheista ja persoonasta, siunaustoimituksen kulusta sekä muistotilaisuuden luonteesta. Pappi ja kanttori voivat osallistua myös muistotilaisuuteen, mikäli omaiset niin toivovat.

Omaiset voivat sopia virsistä papin kanssa. Toimituksen musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa on syytä keskustella, mikäli omaisilla on erityistoivomuksia musiikin suhteen.

Hautaan siunaamisen kaava

Hautaan siunaamisen kaavasta sovitaan siunaavan papin kanssa.

Hautausmessu on mahdollinen, mikäli hautaan siunaaminen tapahtuu kirkossa.

Hautaan siunaaminen

1. Alkumusiikki
2. Virsi
3. Alkusiunaus
4. Johdantosanat
5. Psalmi
6. Rukous
7. Raamatunluku ja puhe lukukappaleita voi olla useita
8. Siunaussanat
9. Rukous
10. Isä meidän – rukous (lausutaan yhteen ääneen)
11. Siunaus
12. Virsi
13. Kukkatervehdykset
14. Virsi
15. Päätösmusiikki

Hautajaisissa yleisesti käytettyjä virsiä mm.

30, 243, 338, 388, 341, 377, 396, 397, 499, 517, 548, 555, 563, 571, 620, 621, 623, 631. Voit tutustua ja kuunnella virsiä: www.virsikirja.fi.

Kukat voidaan laskea ensimmäisen tai toisen virren jälkeen. On tapana, että omaiset laskevat kukkalaitteensa ensimmäisinä. Vanhan perinteen mukaan lähin omainen laskee kukkansa yleensä arkun pääpuoleen, vainajan sydämen puolelle.

Lähiomaisia seuraavat muut sukulaiset, työnantaja, järjestöt ja ystävät. Jotta tapahtuma sujuisi joustavasti, voi jo istuinpaikan valinnassa ottaa huomioon kukkienlaskujärjestyksen. Perinteisen tavan mukaan vainajan omaiset ja sukulaiset asettuvat takaa katsoen oikealle puolelle, vasemmalle asettuvat ystävät ja työtoverit.

Seppeleiden ja kukkien laskeminen arkulle ja haudalle on kristillinen perinne ja vertauskuva. Seppele on iankaikkisuuden symboli, kukat muistuttavat elämän katoavaisuudesta.

Kukkalaitteiden laskijat astuvat vuorotellen arkun ääreen, seisovat hetken hiljaa ja joku heistä lukee tervehdyksen. Tämän jälkeen kukkalaite lasketaan arkun sivuille. Hetken hiljentymisen jälkeen seppeleen laskijat kääntyvät lähiomaisiin päin, kumartavat ja palaavat paikalleen.

Surevan ihmisen voi olla vaikea saada luetuksi tai sanotuksi tervehdyksensä, jolloin sanat voivat jäädä myös sanomatta. Muistopuheet pidetään muistotilaisuudessa.

Jos on useita saattajia laskemassa samaa kukkalaitetta, voi menetellä siten, että osa saattajista käy laskemassa kukat arkulle ja muut nousevat seisomaan paikallaan.

Hautaan saatto

Kun siunaustoimituksen päätösvirsi on laulettu, noudetaan kukat arkun luota, pukeudutaan päällysvaatteisiin ja valmistaudutaan hautaussaattoon.

Arkkuhautauksessa tarvitaan tavallisesti kuusi kantajaa. Arkku saattaa olla yllättävän painava, mikä on otettava huomioon kantajia valittaessa.

Kantajina ovat yleensä miespuoliset lähisukulaiset tai ystävät.

Läheisimmät kantavat arkkua pääpuolesta. Kantajien paikoista on hyvä sopia etukäteen. Siunaustoimituksen päätyttyä kantajat asettuvat arkun ympärille päällysvaatteisiin pukeutuneina. He viettävät hiljaisen hetken arkkuun päin kääntyneinä, jonka jälkeen he voivat laittaa hatun päähänsä. Kantoliinat asetetaan viistoon selän ja ulomman olkapään yli.

Vainaja kannetaan loppusoiton aikana jalkopää edellä kirkon edessä odottavaan ruumisautoon tai saattovaunuun. Hautausmaalla kantajat vievät saattovaunun haudalle. Saaton kärjessä kulkevat pappi, kanttori ja suntio. Arkun jäljessä seuraavat lähimmät omaiset. Kulkueessa on hyvä välttää keskustelua.

Haudalle tullessa suntio ohjaa arkun laskemisen. Vanhan kristillisen tavan mukaan vainaja haudataan siten, että hänen kasvonsa ovat itään päin. Itä ymmärretään ylösnousemuksen suunnaksi.

Kun arkku lasketaan hautaan, miespuoliset saattajat ottavat hatun pois päästään. Kantajat ottavat hatun pois päästään laskettuaan arkun hautaan ja jäävät hetkeksi haudan äärelle. Jos siunaus toimitetaan haudalla, miehet ottavat hatun pois päästään siunaussanojen ja oman tervehdyksensä ajaksi. Haudan peittämisen aikana voidaan laulaa virsiä. Kukkalaitteet viedään haudan päälle sitä mukaa kuin siinä on tilaa. Tervehdyksiä ei enää toisteta. Sen jälkeen lauletaan virsi. Lopuksi joku omaisista kutsuu saattoväen muistotilaisuuteen, jos sellainen on järjestetty.

Omaiset voivat peittää haudan tai haudan voi jättää seurakunnan peitettäväksi. Asiasta sovitaan hautausjärjestelyjen yhteydessä. Jakkukylän ja Olhavan hautausmailla omaiset eivät voi peittää hautaa vyöryvän maan vuoksi. Jos hautaa ei luoda umpeen heti, se peitetään kannella. Tällöin henkilökunta peittää haudan myöhemmin ja asettelee mahdolliset omaisten toimittamat havut sekä kukkalaitteet haudan päälle.

Tuhkaaminen ja maahan kätkeminen

Jos vainaja tuhkataan, arkku ja kukkalaitteet jäävät siunaustoimituksen jälkeen paikoilleen. Tuhkan tai urnan maahan kätkeminen tapahtuu erikseen sovittuna aikana. Jos tuhka aiotaan haudata tai sirotella muualle kuin hautausmaahan, tulee siihen olla maanomistajan lupa. Merialueet ja yleiset vesialueet sekä valtion maa-alueet kuuluvat Metsähallituksen paikallisosaston valvonnan piiriin. Tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan (Hautaustoimilaki). Tuhkan lopullinen sijoituspaikka ilmoitetaan krematoriolle ennen urnan luovuttamista. Urna luovutetaan krematoriolta vain allekirjoitusta vastaan. Urnan luovutuksessa toimitaan hautaustoimilain mukaisella tavalla.

Urnaa tai tuhkaa maahan kätettäessä voidaan viettää papin tai maallikon johtamana rukoushetki seuraavaa kaavaa soveltaen:

1. Virsi
2. Johdanto
3. Psalmi
4. Raamatunluku
6. [Puhe]
7. Rukous
8. Isä meidän
9. Siunaus
10. Virsi

Muistotilaisuus

Siunaustoimituksen jälkeen on mahdollista viettää muistotilaisuus. Se voidaan järjestää seurakunnan tiloissa, kotona tai muussa tilassa. Omaiset sopivat valitsemansa pitopalvelun kanssa muistotilaisuuden tarjoiluista tai järjestää tarjoilut itse. Seurakunnan tilojen käytöstä peritään tilavuokra. Mikäli vainaja on Iin seurakunnan jäsen tilavuokraa ei veloiteta.

Muistotilaisuudessa on tapana lukea adressit, laulaa virsiä ja pitää puheita. Tämä on sopiva hetki muistella vainajaa. Omaiset voivat etukäteen sopia esiintyjistä, adressien lukijoista ja muistopuheiden pitäjistä.

Papin ja kanttorin osallistumisesta muistotilaisuuteen on hyvä sopia etukäteen. Pappi neuvottelee mielellään omaisten kanssa tilaisuuden ohjelmasta.

Kirkkoon kuulumattoman hautajaiset

Kirkkoon kuulumattoman vainajan omaiset voivat halutessaan kääntyä oman seurakuntansa papin puoleen keskustellakseen mahdollisuudesta järjestää kirkollinen hautaan siunaaminen. Keskustelun pohjana on Kirkkojärjestyksen säännös ”Kirkkoon kuulumaton henkilö voidaan siunata hautaan, jos omaiset tai muut vainajan hautauksesta huolehtivat henkilöt sitä pyytävät. Siunausta ei kuitenkaan toimiteta, jos vainaja on selvästi ilmaissut tahtovansa toisin tai jos pappi sielunhoidollisessa keskustelussa tai muulla tavoin saamansa käsityksen nojalla katsoo, ettei kirkolliseen hautaan siunaamiseen ole riittäviä perusteita.”

Kirkkoon kuulumaton vainaja siunataan seurakunnan hautausmaalla tai kirkossa. Edellä sanotut periaatteet edellyttävät, että pappi keskustelee omaisten kanssa ennen kuin hautaan siunaamisesta sovitaan. Siunaamisaikaa ei voida varata ennen kuin tämä keskustelu on käyty. Mikäli siunaamista ei järjestetä, hautausasiat sovitaan suoraan kirkkoherranvirastossa.

Hautajaisten jälkeen

Haudan peruskunnostus

Seurakunta huolehtii haudan avauksen, peiton ja peruskunnostuksen. Hauta peruskunnostetaan sulan maan aikana. Tällöin haudan kumpu madalletaan ja hauta-alue siistitään, tarvittaessa käytetään lisähiekkaa.

Hautamuistomerkit

Haudalle on tapana hankkia muistomerkki. Se voi olla hautakivi, risti tai veistos ja päämateriaalina saa käyttää kiveä, metallia tai puuta. Lisäksi muistomerkissä saa käyttää lisäosina sään- ja iskunkestävää lasia (esimerkiksi taidelasi), muovia tai vastaavaa materiaalia.

Hautamuistomerkin on mahduttava hauta-alueen sisään. Hautoja Iin seurakunnan hautausmailla ei saa reunustaa reunakivillä, aidalla tai muutoin (KV 29.6.1994). Seurakunta ei edellytä muistomerkin hankintaa eikä sen hankkimisella ole kiire. Suositus onkin, että raskaimmat hautamuistomerkit asennetaan hautauksen jälkeen, aikaisintaan seuraavana vuonna kesällä. Erikoisemmat muistomerkit tulee hyväksyttää ennen asentamista Iin seurakunnan kirkkoneuvostolla. Omaiset voivat hankkia hautamuistomerkin yksityisestä hautaustoimistosta tai kiviliikkeestä.

Seurakunta ei suorita hautakivien siirtoja eikä asennuksia, vaan hautaoikeudenhaltija/hautausjärjestelyistä vastaava huolehtii hautaukseen liittyvien hautamuistomerkkien, reunakivien ja muiden rakenteiden poistamisen ja paikalleen asentamisesta suoraan ao. urakoitsijan/yrittäjän kanssa. Hautaa ei avata tai hautausjärjestelyistä voi tulla lisäkustannuksia, mikäli em. rakenteita ei ole poistettu määräaikaan mennessä.

Hautamuistomerkin asentamisesta sopiminen:

Iin Kruununsaaren ja Jakkukylän hautausmaat, Anne Laurila 040 7677369
Kuivaniemen, Olhavan ja Oijärven hautausmaa, Ari Mattila 040 1677521

Hautojen hoito

Haudan hoito kuuluu kirkkolain mukaan hautaoikeuden haltijalle eli omaisille. Jos haluatte hautojen hoitamisen voi antaa maksua vastaan seurakunnan hoitoon.

Tästä voitte sopia Iin seurakunnan taloussihteeri Helka Tapion kanssa p. 040 742 4651, helka.tapio@evl.fi, Puistotie 3, 91100 Ii.

Omaiset vastaavat itse haudan hoidosta, hautakivestä tai -muistomerkistä, kynttilöiden ja kukkalaitteiden siivoamisesta. Hautaa ei saa reunustaa reunakivillä tms. Omaisten on poistettava hautaamisen yhteydessä haudalle lasketut kukkalaitteet touko-syyskuussa 14 päivän ja muulloin 30 päivän kuluessa (Hautaustoimen ohjesääntö 13.3.2006). Hautauksen jälkeen hautakivi suositellaan asentamaan paikoilleen yhden talven jälkeen hautauksesta.

Mistä apua suruun?

Surusta toipuminen vaatii aikaa. Kun hautajaiset ja käytännön asioiden järjestelyt ovat ohi, surulle jää enemmän aikaa. Menetys koettelee niin henkisiä kuin fyysisiäkin voimavaroja. Sureva ihminen tarvitsee usein kuuntelijaa.

Omaiset ja ystävät ovat tärkeitä kuuntelijoita. Myös seurakunnan työntekijät voivat olla apuna kuuntelemassa ja keskustelemassa. Sururyhmien kokoontumisesta voi tiedustella kotiseurakunnasta.

Yhteystietoja:

Hautajaisjärjestelyt

Iin seurakunta

Kirkkoherranvirasto

Puistotie 3

91100 Ii

p. 040 8480 078

avoinna ma-ti 9–14, ke-to 9–12, pe suljettu

ii.seurakunta@evl.fi

<http://www.iinseurakunta.fi/>

www.tilaavirkatodistus.fi

Seurakuntamestarit:

Anne Laurila

puh. 040 767 7369, anne.laurila@evl.fi

Ari Mattila

puh. 040 167 7521, ari-juhani.mattila@evl.fi

Haudanhoitosopimukset:

Helka Tapio p.

040 742 4651, helka.tapio@evl.fi

Puistotie 3, 91100 Ii

Siunaus ja muistotilaisuuspaikat:

Kirkot

Iin kirkko
Puistotie 2
91100 Ii

Kuivaniemen kirkko
Kirkonkyläntie 105
95100 Kuivaniemi

Seurakuntatalot

Haminan eli Iin seurakuntatalo

- Puistotie 3, 91100 Ii
- n. 150 hlöä

Kuivaniemen seurakuntatalo

- Maijalantie 17, 95100 Kuivaniemi
- seurakuntasali n. 90 hlöä

Väli-Olhavan seurakuntatalo

- Oijärventie 661, 91140 Olhava
- kirkkosali n. 100 hlöä
- seurakuntasali n. 60 hlöä

Oijärven seurakuntatalo

- Lamminperäntie 710, 95160 Oijärvi
- kirkkosali n. 100 hlöä
- seurakuntasali n. 60 hlöä

Pappila

- Pappilantie 16, 91100 Ii
- n. 20 hlöä

Hautausmaat

Kruununsaaren hautausmaa
Kruununsaari, 91100 Ii

Olhavan hautausmaa
Kiuttulantie 71, 91100 Ii

Kuivaniemen hautausmaa
Vanhatie 66, 95100 Kuivaniemi

Oijärven hautausmaa
Lamminperäntie 710, 95160 Oijärvi

Jakkukylän hautausmaa
Maalismaantie 870, 91210 Jakkukylä

MUISTILISTA

- ☐ Hautaukseen liittyviä asioita: arkku tai urna
- ☐ Yhteydenotto seurakunnan kirkkoherranvirastoon, jossa sovitaan hautaan siunaamisen aika ja paikka, siunauksen toimittava pappi ja kanttori, hautapaikka, haudan peitto, muistotilaisuuden paikka, sanomakellojen soitto sekä vainajan muistaminen jumalanpalveluksessa ja paikallislehdessä.
 - Ajankohdasta ilmoittaminen hautaustoimistolle ja vieraille
- ☐ Sovi tapaamisesta papin kanssa eli toimituskeskustelu
Hautapaikasta sopiminen
 - Muiden sukulaisten kanssa (vanha hautapaikka)
 - Seurakuntamestarin kanssa (uusi hautapaikka)
- ☐ Hautaustoimiston valinta
- ☐ Hautakiven ja reunakivien siirtämisestä sopiminen (vanha hautapaikka)
- ☐ Hautausluvan toimittaminen seurakuntaan (lääkäri toimittaa omaisille tai hautaustoimistolle)
- ☐ Kukat, havut haudalle
- ☐ Arkun kantajat 6 kpl
- ☐ Virret siunaustilaisuudessa (3 kpl sekä alku- ja loppumusiikki)
- ☐ Uurnanlaskun ajankohdasta sopiminen p. 040 8480078
(Uurna on laskettava 1 vuoden kuluessa kuolemasta hautaan tai siroteltava maastoon/veteen.)
- ☐ Tuhkauskuitin toimittaminen seurakuntaan (annetaan uurnan mukaan)
- ☐ Kuolinilmoitus lehteen (ei ole pakollinen)
- ☐ Hautamuistomerkki ja haudan hoito

MUISTOTILAISUUS (ei ole pakollinen)

- ☐ Muistotilaisuuden paikka, pitopalvelu, osallistujamäärä ja tarjoilut
- ☐ Vainajan valokuva
- ☐ Kukat ja kynttilät
- ☐ Muistotilaisuuden ohjelma (kannattaa keskustella papin ja kanttorin kanssa sisällöstä)
 - musiikki/virret
 - puhujat ja/tai esiintyjät
 - adressien lukijat
 - toimita siunaus- ja muistotilaisuuden ohjelma papille ja kanttorille sekä pitopalvelulle, jotta he tietävät mitä tapahtuu ja milloin tapahtuu

PERUNKIRJOITUS

- ☐ Virkatodistus eli sukuselvitys pankkia ja perunkirjoitusta varten:
www.tilaavirkatodistus.fi tai p.08 3161 303 (Perunkirjoitus 3 kk:n kuluessa kuolemasta)